

-

Sjóvarfall í dýpinum kring føroyska Landgrunnin

Niðurstøða: Kannað verður hvussu sjóvarfallið í sjónum kring føroyska Landgrunnin broytist við dýpinum. Kanningarnar av streymmátimum vísa, at sjóvarfallið ikki er so støðugt sum sjóvarfallið inni á Landgrunninum. Tað hálvdagliga sjóvarfallið er tó rættuliga støðugt, og hevur eina støðuga broyting niður gjøgnum sjógvin. Sama mynstur sæst kring allan Landgrunnin uttan í Føroyabanka rennuni, har hálvdagliga sjóvarfallið er lutfallsliga lítið og næstan hvørkur í dýpinum. Broytingarnar í dagliga sjóvarfallinum eru torførari at greiða, og hava tær ikki nakað støðugt mynstur.

Samandráttur: Sjógvurin kring føroyska Landgrunnin kann bítast upp í tvey lög – í erva er heitur og saltur sjógvur úr Atlantshavinum og í neðra er kaldur og nakað feskari sjógvur úr dýpinum í Norska havinum. Aldur kunnu skapast á markinum millum tvey evni við ymiskari evnisvekt, t.d. millum vatn og luft. Heitur og kaldur sjógvur hava ymiska evnisvekt eins og saltur og ferskur sjógvur hava ymiska evnisvekt. Tí kunnu aldur eisini skapast á markinum millum heitan og kaldan sjógv ella ferskan og saltan sjógv og hettar eru djúpar aldur ella djúpt sjóvarfall. Sjóvarfallsaldur eru aldur, ið skapast av m.a. mána og sól og eru hesar tí serliga eyðmerktar av at hava periodur, ið eru uml. 12 tímar (hálvdagligar) ella 24 tímar (dagligar).

Við útgangsstøði í regluligum hita og salt mátingum frá 1987 til 1999 og streymmátimum frá 1994 til 1999 er kannað hvussu sjóvarfallið broytist við dýpinum. Út frá hita og salt mátingunum er dýpið á markinum millum heita og kalda sjógvin funnið. Temperaturmátimum frá teimum grunnu (300 m dýpi) streymmátimum vóru sjóvarfalls kannaðar, og vístu tær hálvdagligt sjóvarfall. Streymmátimum eru frá ADCP'um, ið býta sjógvin sundur í vatnrøtt lög, og er hvørt lagið sjóvarfalls kannað fyri seg. Kannað er hvussu sjóvarfallið á føstum stað broytist við dýpinum og frá ár til ár, umframt hvussu broytingarnar eru frá stað til stað.

Hesar kanningar eru fyribils kanningar. Áður nevndu mátingar av streymi, hita og salti halda áfram, og so hvørt sum meiri tilfar er komið til høldar, verður hetta kannað meiri nágreiniliga.